

DOROVINIŲ VERTYBIŲ UGDYMAS(-IS) IKIMOKYKLINIAME AMŽIUJE

Gitana Baležentienė

Alytaus lopšelis – darželis „Pasaka“

Algimantas Bagdonas

Kauno kolegija

V. Pavardė:	Gitana Baležentienė
E. puslapis:	-
E. paštas:	gitanabale@gmail.com
Institucija:	Alytaus lopšelis – darželis „Pasaka“
Adresas:	Vingio g. 7, Alytus
Telefono nr.:	-

Tyrimo tikslas. Atskleisti ikimokyklinio amžiaus vaikų dorovinių vertybių ugdymo(-si) būdus ir galimybes.

Reikšminiai žodžiai: bendradarbiavimas, dorovinės vertybės, ikimokyklinis amžius, ugdymo būdai

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, apklausa raštu, apklausa žodžiu, duomenų kiekybinė ir kokybinė analizė.

Rezultatai ir išvados. Dorovinės vertybės traktuojamos kaip reikšmingas, daugialypis bei sudėtingas fenomenas, kuris veikia žmogaus elgesį bei daro svarbią įtaką jo gyvenimui. Tiesa, gėris, grožis, meilė, pagarba, sąžiningumas, pasitikėjimas yra pagrindinės dorovinės vertybės klasifikacijos sistemose bei reikšmingiausios asmenybės ugdyme. Šeimoje ir ikimokyklinio ugdymo įstaigoje taikomi dorovinių vertybių ugdymo(-si) būdai: asmeninis pavyzdys, edukacinė aplinka, žaidimai, bendravimas ir bendradarbiavimas, elgesio modeliai, kultūros elementų panaudojimas, pamokymas, pratinimas (jausti, kad kitam padarei gera ar bloga), draudimas, paskatinimas, darbas, ikimokyklinės ugdymo įstaigos ir šeimos bendradarbiavimas. Didžioji dauguma apklaustųjų tėvų ir pedagogių svarbiausiomis vertybėmis ikimokyklinio amžiaus asmenybės ugdyme nurodo: pagarbą, sąžiningumą, atsakingumą, meilę, gėrį, draugiškumą. Tačiau tik nedaugelis įvardijo aukščiausias dorovinių vertybių hierarchijoje laikomas vertybes: tiesą, gėrį ir grožį. Tyrimu atskleista, kad už dorovinį ugdymą yra atsakinga pirmiausia – šeima, o tik po to ugdymo įstaiga.

Originalumas ir praktinis reikšmingumas. Tyrimas atskleidė, kad tėvai, ugdydami dorovines vertybes, susiduria su laiko trūkumu, vaiko neklausymu, žinių stoka. Dauguma apklaustųjų pedagogių šiandieninį dorovinį ugdymą šeimoje vertina prastai. Ieškota būdų, kaip įtraukti vaikus, pedagogus ir tėvus į dorovinių vertybių ugdymo(-si) procesą. nuspręsta organizuoti projektą „Svečiuose pas pasaką“, kuris skatins vaikus domėtis pasakomis ir jų personažais, kvies improvizuoti, vaidinti, fantazuoti, kurti; patenkins ugdytinių smalsumą, atsakys į rūpimus klausimus ir suteiks kūrybinį, pažinimo, atradimo džiaugsmą. Tyrimo autorių inicijuotas, organizuotas ir įvykdytas projektas pavyko. Projektas grįstas bendradarbiavimu, jo metu vykdytos bendros veiklos, kurios suartino tėvus, vaikus ir pedagogus, siekiant bendro tikslo – užauginti dorą vaiką. Projekto veiklos rezultatai įrodė, kad lietuvių liaudies pasakų sekimas, skaitymas ir aptarimas, jų perteikimo būdų įvairovės išnaudojimas suteikia puikias galimybes sėkmingai ugdyti ikimokyklinio amžiaus vaikų dorovines vertybes. Tyrimo praktinį reikšmingumą sudaro tai, kad tai išsamus konkrečios ugdymo įstaigos situacijos tyrimas. Su tyrimo rezultatais supažindinta ugdymo organizacijos bendruomenė, rezultatai aptarti bendruose susitikimuose, siekiant situacijos bei ugdymo kokybės gerinimo. Tyrimas apėmė visus bendruomenės narius – pedagogus, šeimas, ugdytinius, todėl galima teigti, kad šio tyrimo rezultatai išsamūs bei objektyvūs, todėl jais

galima remtis, tobulinant tiek įstaigos, tiek pedagogų, tiek šeimų veiklas, siekiant efektyvesnio bendradarbiavimo, kuriant palankias ugdymosi aplinkas.